

ПРАВИЛНИК НА ФОНД "НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ"

Издаден от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 73 от 20.08.2004 г., изм. и доп., бр. 104 от 27.12.2005 г., бр. 86 от 24.10.2006 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С този правилник се уреждат организацията и дейността на Фонд "Научни изследвания", наричан по-нататък "фонда".

Чл. 2. (1) Фондът е юридическо лице със седалище София - второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на образованието и науката.

(2) Администрацията на Министерството на образованието и науката обслужва дейността на фонда.

Чл. 3. Фондът подкрепя дейности, програми и проекти за насърчаване на научните изследвания в Република България.

Чл. 4. Насърчаването на научните изследвания се осъществява по приоритети и направления, определени в Националната стратегия за развитие на научната дейност и съобразени с националните предприєединителни и присъединителни фондове и европейските рамкови програми за научни изследвания, технологично развитие и демонстрации и други специализирани инициативи, трансевропейски програми за научни изследвания и иновации.

Чл. 5. Фондът финансира научноизследователски проекти с обща продължителност до три години.

Чл. 6. Фондът поддържа Регистър на научната дейност в Република България, който се води по ред, определен в инструкцията на министъра на образованието и науката.

Раздел II

Управление на Фонд "Научни изследвания"

Чл. 7. Органи за управление на фонда са:

1. изпълнителен съвет;
2. председател на изпълнителния съвет;
3. управител.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г.) (1) Изпълнителният съвет се състои от 9 членове и включва представители на научната общност, държавата и бизнеса.

(2) Представители на научната общност са хабилитирани лица от висши училища, Българската академия на науките и Националния център за аграрни науки, които са утвърдени в съответната научна област.

(3) Представители на държавата са лица, определени от министъра на образованието и науката и министъра на финансите.

(4) Не могат да бъдат членове на изпълнителния съвет:

1. ректорите и деканите на факултети във висшите училища;
2. председателят и членовете на Управителния съвет на Българската академия на науките;
3. председателят и членовете на Управителния съвет на Националния център за аграрни науки;

4. директорите на научни институти;

5. лица над възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда.

(5) Съставът на изпълнителния съвет се определя от министъра на

образованието и науката след консултиране със съответните органи и организации при балансирано представителство на научните направления.

(6) Членовете на изпълнителния съвет се назначават за срок от две години с право на не повече от два последователни мандата.

Чл. 9. Изпълнителният съвет избира от състава си с мнозинство от 2/3 от поименния състав чрез тайно гласуване председател за срок две години без право на два последователни мандата и заместник-председател с право на не повече от два последователни мандата. Те се утвърждават от министъра на образованието и науката със заповед.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2006 г.) (1) Управителят на фонда се определя за срок от две години от министъра на образованието и науката.

(2) Министърът на образованието и науката съгласувано с изпълнителния съвет сключва договор за управление с управителя на фонда и определя възнаграждението му.

Чл. 11. Членовете на изпълнителния съвет и управителят се освобождават със заповед на министъра на образованието и науката:

1. по тяхна писмена молба;
2. при обективна невъзможност да изпълняват задълженията си;
3. при влязла в сила присъда;
4. при поставяне под запрещение;
5. при виновно причиняване имуществени вреди на фонда;
6. по инициатива на органа, който ги е предложил.

Чл. 12. Изпълнителният съвет:

1. определя политиката в дейността на фонда в съответствие с Националната стратегия за научни изследвания;

2. одобрява Методика за оценка и класиране на кандидатстващите за финансиране проекти с конкретни и специфични критерии, които се разработват в съответствие с чл. 25 от Закона за насърчаване на научните изследвания и осигуряват тяхната измеримост;

3. утвърждава състава на постоянните и временните научно-експертни комисии;

4. взема решение за откриване на конкурсна процедура;

5. одобрява класираните от научно-експертните комисии проекти и определя размера на средствата за тяхното финансиране;

6. разработва правила за текущ контрол по изпълнението на договорите за финансиране на научни изследвания;

7. одобрява годишната оперативна програма на фонда;

8. ежегодно, в срок до 31 март, одобрява и представя на министъра на образованието и науката годишен отчет за дейността на фонда;

9. взема решения за разходването на средствата съобразно условията на Закона за насърчаване на научните изследвания и други законови уредби, свързани с тази дейност;

10. взема решения за най-ефективното стопанисване на свободните парични средства на фонда;

11. взема решения, свързани със защитата и управлението на интелектуалната собственост на фонда;

12. осъществява контрол върху набирането и изразходването на средствата;

13. приема отчетите за работа на постоянните научно-експертни комисии.

Чл. 13. (1) Изпълнителният съвет заседава най-малко веднъж на два месеца и взема решенията си с мнозинство от 2/3 от поименния си състав.

(2) В заседанията на изпълнителния съвет може да присъства и управителят с право на съвещателен глас.

Чл. 14. В своята дейност изпълнителният съвет се подпомага чрез консултации и препоръки от международни експерти в съответните научни области.

Чл. 15. (1) Председателят на изпълнителния съвет свиква и ръководи заседанията на изпълнителния съвет;

(2) При необходимост председателят възлага своите правомощия на заместник-председателя на изпълнителния съвет на фонда.

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2006 г.) Членовете на изпълнителния съвет, с изключение на представителите на държавата, получават възнаграждение, равно на минималната месечна работна заплата за страната. Те имат право на възнаграждение само за месеците, през които са участвали в заседания.

Чл. 16. Управителят:

1. изготвя годишната оперативна програма и годишния отчет за дейността на фонда и ги представя за одобрение на изпълнителния съвет;

2. организира и ръководи оперативната дейност на фонда в съответствие с приетите от изпълнителния съвет решения;

3. подписва заповедите за откриване на конкурсните процедури въз основа на решение на изпълнителния съвет;

4. обявява конкурсите на фонда най-малко 45 дни преди крайния срок за подаване на предложенията;

5. внася за разглеждане от изпълнителния съвет предложенията за финансиране от фонда, придружени с обосновка, в съответствие с определените условия и критерии за финансиране;

6. подписва договорите и заповедите за предоставяне на средства от фонда;

7. представлява фонда;

8. решава всички останали въпроси, които не са от изключителната компетентност на изпълнителния съвет.

Раздел IV

Научно-експертни комисии

Чл. 17. По решение на изпълнителния съвет се създават постоянни и временни научно-експертни научни комисии.

Чл. 18. (1) Постоянните научно-експертни комисии (НЕК) са органи на изпълнителния съвет за осъществяване на цялостната дейност по оценяване на научни проекти и програми.

(2) Постоянните научно-експертни комисии се създават за следните основни научни области:

1. математика и информатика;

2. природни науки;

3. биология;

4. медицински науки;

5. селскостопански науки;

6. технически науки;

7. обществени и хуманитарни науки.

Чл. 19. Временни научно-експертни комисии се създават:

1. в изпълнение на актове на Министерския съвет;
2. за изпълнение на научни програми.

Чл. 20. (1) Научно-експертните комисии са в състав от 5 до 12 членове.

(2) Съставите на постоянните и на временните научно-експертни комисии се определят със заповед на председателя на изпълнителния съвет по предложение на научните институти на БАН, всички висши училища, Агенцията за малки и средни предприятия и неправителствени организации на учените.

(3) За членове на научно-експертните комисии не могат да бъдат избирани лица, заемащи ръководни длъжности във висши училища и научни институции.

Чл. 21. (1) Научно-експертните комисии обсъждат предложенията за финансиране на научни изследвания, оценяват и контролират качеството на изпълнение на сключените договори за разработка на научни изследвания и получените резултати.

(2) Заседанията на научно-експертните комисии се ръководят от председател, а в негово отсъствие от зам.-председател, които се избират между членовете на комисията и се утвърждават от изпълнителния съвет на фонда.

(3) Заседанията на научно-експертните комисии са редовни, ако в тях участват две трети от списъчния състав.

(4) Решенията се вземат с мнозинство от 2/3 от поименния състав.

(5) По решение на комисията в работата ѝ могат да бъдат привлечени допълнителни членове, които се включват в списъчния състав с право на съвещателен глас.

(6) За заседанието на научно-експертната комисия се води протокол от секретар - държавен служител от администрацията на Министерството на образованието и науката, който има право на глас. Протоколът се подписва от председателя и секретаря на комисията и се съхранява в срок три години от провеждане на заседанието.

Чл. 22. (1) Председателят, заместник-председателят и членовете на научно-експертните комисии се освобождават:

1. по собствено желание;
2. при невъзможност за изпълнение на задълженията повече от 6 месеца;
3. при отрицателна оценка за дейността им;
4. при три безпричинни отсъствия от заседания на комисия в период на три последователни месеца.

(2) Предложението за освобождаване се прави от научно-експертната комисия, а решението се взема от изпълнителния съвет.

Чл. 23. Научно-експертните комисии извършват следните основни дейности:

1. организиране на 3 независими експертни оценки на предложените за финансиране научноизследователски проекти;
2. оценка на изпълнението на междинните етапи и окончателните резултати на завършените научно-изследователски проекти.

Чл. 24. Научно-експертните комисии правят мотивирани предложения пред изпълнителния съвет на фонда за сключване, изменение или прекратяване на договори за разработване на научноизследователски проекти и изискват становища от други комисии, когато изпълняваните проекти имат интердисциплинарен характер.

Чл. 25. Обсъждането и класирането на проектите се извършва ежегодно на конкурсни сесии в срокове, определени от изпълнителния съвет.

Чл. 26. Оценката на проектите се извършва по методика, утвърдена от изпълнителния съвет на фонда.

Чл. 27. (1) В срок три месеца след затваряне на конкурсите научно- експертните комисии подготвят класация на проектите и доклад до изпълнителния съвет.

(2) В доклада се посочват мотивите за предложеното класиране на проектите.

(3) Докладът се подписва от всички членове на научно-експертната комисия.

(4) Всеки член на комисия има право да изрази свое особено мнение, което може да представи в тридневен срок от затваряне на конкурсната сесия в писмен вид, като то става неразделна част от доклада.

(5) Списъкът на класираните научноизследователски проекти се публикува на Интернет страницата на фонда.

Раздел III

Планиране дейността на Фонд "Научни изследвания"

Чл. 28. (1) До 30 септември всяка година изпълнителният съвет на фонда по предложение на управителя приема годишна оперативна програма за дейността на фонда през следващата календарна година

(2) Годишната оперативна програма включва:

1. броя и наименованията на конкурсите, които ще осигуряват изпълнението на целите и мерките, заложи в програмата в приетия от Министерския съвет годишен доклад;

2. срок за откриване на всеки конкурс;

3. общата максимална сума за финансиране на всеки конкурс;

4. максималния срок за изпълнение на проектите във всеки конкурс;

5. показатели за отчитане и оценка на изпълнението на годишната оперативна програма.

(3) Годишната оперативна програма се публикува на Интернет страницата на фонда.

Раздел IV

Организиране и провеждане на конкурсите

Чл. 29. (1) В конкурсите, обявени от фонда, кандидатстват учени или колективи от учени от България. В колективите могат да участват и чуждестранни физически лица и колективи.

(2) Научните колективи задължително се представляват от базова организация - юридическо лице.

Чл. 30. (1) За всеки отделен конкурс не по-късно от датата на откриването му, изпълнителният съвет одобрява методика за оценка и класиране на кандидатстващите за финансиране проекти.

(2) Методиката по ал. 1, образците на документи за кандидатстване за финансиране от фонда, указанията и процедурите за финансиране от фонда се публикуват на Интернет страницата на фонда.

Чл. 31. Оценяването на научните проекти и програми се извършва от независими рецензенти - национални или чуждестранни, определени от НЕК, при спазване принципите на безпристрастност, компетентност и избягване конфликта на интереси.

Чл. 32. Класирането на проектите се извършва по низходящ ред на общия бал,

до изчерпване на предоставените от фонда средства, посочени в заповедта на управителя на фонда.

Чл. 33. В срок три дни от решението на изпълнителния съвет за одобрение на класирания проект управителят на фонда отправя писмена покана до ръководителя му за сключване на договор за финансиране разработката на научноизследователския проект.

Чл. 34. Ако класиран кандидат откаже сключването на договора, управителят отправя покана до следващия в класирането.

Раздел V

Управление на финансовите средства

Чл. 35. (1) (Предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 104 от 2005 г.) Средствата за изпълнение на научноизследователския проект се предоставят на изпълнителя по ред и условия, определени в договора за изпълнение на проекта.

(2) (Нова - ДВ, бр. 104 от 2005 г.) На членовете на научния колектив, спечелил конкурса, може да се изплаща възнаграждение в размер:

1. до 20 % от годишната цена на договора, когато в състава на научния колектив е включен поне един докторант;

2. до 10 % от годишната цена на договора, когато в състава на научния колектив няма включен докторант.

(3) (Нова - ДВ, бр. 104 от 2005 г.) Не по-малко от 30 % от сумата по ал. 2, т. 1 се предоставя за възнаграждение на докторантите, членове на научния колектив.

Чл. 36. В случаите, когато средствата за финансиране на научни проекти и дейности се предоставят от други организации, условията и редът за финансиране се определят съвместно с донорските организации при спазване на разпоредбите на Закона за насърчаване на научните изследвания.

Чл. 37. По предложение на съответната научно-експертна комисия предварително направени разходи по реализацията на проекти се възстановяват за период до 60 дни преди сключване на договора за финансиране.

Чл. 38. Научно-експертните комисии извършват оценка на направените разходи по реализацията на проектите.

Чл. 39. За всеки отделен конкурс изпълнителният съвет на фонда може да определи специфични дейности, които не се финансират със средства на фонда.

Чл. 40. Рецензентите, извършващи експертни оценки по смисъла на чл. 23, получават възнаграждение в размер, определен със заповед на министъра на образованието и науката, по предложение на изпълнителния съвет.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този правилник се издава на основание § 3 от заключителните разпоредби на Закона за насърчаване на научните изследвания (ДВ, бр. 92 от 2003 г.).

§ 2. В срок три месеца от влизането в сила на правилника министърът на образованието и науката издава инструкция за реда за водене на регистъра на научната дейност в Република България.

§ 3. Този правилник отменя Правилника за организацията и дейността на Националния съвет "Научни изследвания" от 23 юни 1999 г., издаден на основание Заповед № 14-16/7 април 1999 г. на министъра на образованието и науката.

§ 4. Правилникът се издава съгласувано с министъра на финансите.